

Ana Alonso

Marea negra

Il·lustracions
de Jordi Vila Delclòs

ANAYA

DESSIGUET DESAL

Títol original: *Marea Negra*

1a edició: gener 2018

Direcció de la col·lecció: Olga Escobar

© Del text: Ana Alonso, 2017
© De la traducció: Paula Soriano, 2017
© De les il·lustracions: Jordi Vila Delclòs, 2017
© De les fotografies de coberta: Arxiu Anaya, 123RF
© De les fotografies de les fitxes: Arxiu Anaya (Vázquez, A.)
© Grupo Anaya, S. A., 2018
Juan Ignacio Luca de Tena, 15. 28027 Madrid
www.anayainfantilyjuvenil.com
www.pizcadesal.es
e-mail: anayainfantilyjuvenil@anaya.es

Disseny de coberta:
Miguel Ángel Pacheco, Javier Serrano
i Patricia Gómez Serrano

ISBN: 978-84-698-3558-6
Dipòsit legal: M. 32187/2017
Imprés a Espanya - Printed in Spain

Reservats tots els drets. El contingut d'aquesta obra està protegit per la llei, que estableix penes de presó, multes o ambdues ensems, ultra les indemnitzacions corresponents per danys i perjudicis, per a aquells qui reproduïren, plagiarren, distribuïren o comunicaren públicament, en tot o en part, una obra literària, artística o científica, o la seua transformació, interpretació o execució artística fixada en qualsevol tipus de suport o comunicada per qualsevol mitjà sense autorització prèvia.

Ana Alonso

Marea negra

Il·lustracions
de Jordi Vila Delclòs

ANAYA

CAPÍTOL I

Julieta no encaixava amb l'hivern. Els seus cabells de coure i les camisetes que duia de colors eren un insult al mal temps i a la pluja: això va pensar Román la primera vegada que la va veure.

Arribava del col·legi entumit de fred i d'humitat, amb l'aigua que li relliscava per damunt de l'anorac i l'olor a pa acabat de fer del supermercat de més avall en la memòria. I allà era ella, enmig del menjador de casa, exòtica com una au tropical atrapada en la gàbia d'un zoo. Román no era molt bo calculant l'edat de les xiques majors... Quants anys devia tindre, vint? Potser menys. I quan li va parlar, el seu accent el va fer pensar en cançons antigues i en una gran ciutat al costat del Riu de la Plata. Per què? De què li sonava aquell nom?

—Buenos Aires —va sentir que deia sa mare quan la va presentar—. Julieta ve de Buenos Aires. Es veu que som família: és néta d'un cosí del iaio Anxo.

Buenos Aires. Román es va imaginar uns carrers llarguíssims il·luminats a la nit, cafés plens de gent, llibreries. Una gran ciutat.

Li va agradar de Julieta que no li somriguera com solen fer-ho els adults als xiquets, amb la desgana avorrida del que no espera res interessant de la persona que té al davant. No: Julieta li va somriure amb una pregunta als ulls, com dient: «Qui ets? Què li demanes tu, a la vida? Com és ser un xiquet d'onze anys en un poble menut com Muxía i voler viure grans aventures i viatjar arreu del món mentre recorres amb la motxilla plena de llibres a l'esquena els tres-cents metres que van des de l'escola fins a ta casa?».

Bé, potser no cabien tantes preguntes en el somriure de Julieta. Però el que sí que hi havia, sens dubte, era molta curiositat.

—Román, molt de gust de conèixer-te —va dir Julieta—. Deia als teus pares que em perdonaren per haver vingut d'aquesta manera, sense avisar. Fins ahir no vaig trobar la vostra adreça. M'he passat una setmana a la Corunya buscant-la.

—Julieta ha vingut a Europa a investigar les seues arrels, els avantpassats —va explicar María, la mare de Román—. Però, fins ara, nosaltres som els únics parents vius amb qui ha pogut contactar.

—Els meus pares volien fer-me un regal d'aniversari especial perquè l'any passat va ser dur per a mi —va explicar Julieta—. Vaig estar molt malalta. Ara ja ha passat tot, però em queda aquest regal. Em van preguntar què volia i els vaig dir: «Vull la meua història. Vull saber d'on vinc, com eren aquells homes i dones, els meus

avantpassats». Em van dir: «Julieta, fas vint anys. Ets molt jove per a viatjar sola a Europa». I jo els vaig respondre: «Quants anys tenia la besàvia quan es va embarcar a la Corunya rumb a Amèrica?». «Dènou. I esperava un xiquet ja, la pobra. Era viuda, tan jove... Havia perdut el seu marit en la mar», em va dir ma mare. «Si la besàvia Carmen va poder fer un viatge tan llarg tota sola i embarassada sense saber què l'esperava a l'altra banda de l'Atlàntic, més fàcil ho tindrè jo d'agafar un avió i creuar l'oceà de tornada», li vaig replicar. I ací estic. Buscant.

—Hem dit a Julieta que si vol es pot quedar en l'habitació de convidats, però ja té hotel —va explicar Yago, el pare de Román.

—No us vull molestar —va explicar Julieta ràpidament—. Ja és prou que m'heu rebut tan bé. I que em vulgueu ajudar. Això ho és tot per a mi.

—Sobre això, filla, ja t'he dit que farem el que podrem —va contestar María amb un somriure trist—. Però em pense que no serà molta cosa. Ací, qui sap coses de la família és mon pare... i mon pare va deixar de parlar fa quinze anys.

—Que està malalt? —va preguntar Julieta.

Román va mirar la mare. Cada vegada que algú preguntava pel iaio Anxo, la veia lluitar contra les llàgrimes mentre buscava una resposta.

—Es va trencar —va respondre María i només qui la coneixera bé li hauria notat una veu més ronca del

que és habitual, a punt de trencar-se—. La marea negra li assecà l'ànima. No sé si te n'assabentaries allà, a l'Argentina. Va ser un petrolier que va naufragar a prop de la costa i ho va contaminar tot. El *Prestige*, es deia.

—L'any dos mil dos —va precisar Yago.

—Jo era molt menuda en aquella època —va dir Julieta—. Però em sona haver-ho sentit dir després als meus pares.

—Yago i jo ens vam conèixer a la platja mentre netjàvem *chapapote* —va explicar María—. Així és com diem per ací al quitrà que solten els vaixells. Mon pare, que era pescador, va organitzar la neteja de tota la zona, perquè no hi havia ningú que coneguera millor que ell els corrents i els secrets de la costa. Estava pendent de cada equip, sabia on havia d'enviar cada persona, què calia fer en cada moment i, quan se'ns acabaven la paciència i l'esperança a tots, allà anava ell per a retornar-los les forces amb termos de café i acudits roïns. No dormia ni de dia ni de nit, es va mantindre tot el temps al peu del canó. I després, quan els equips se'n van anar i ja no es podia netejar res més, es va alçar un matí amb els ulls tèrbols de pena i ens vam adonar que havia perdut la veu. O no podia o no volia parlar. Els metges no s'hi posen d'acord. L'hem dut a molts especialistes i cap d'ells ha aconseguit extraure-li ni una paraula en aquests quinze anys.

—Abans de la marea negra, Anxo era com un llibre d'història ambulat —va explicar Yago—. La mar era el

seu tema favorit. La mar i les seues llegendes, els naufragis, els vaixells i els navegants. L'home coneixia tantes batalles navals, rutes marítimes antigues, corsaris...

—Coneix —va corregir Román amb un deix lent i suau en el parlar—. Que encara no s'ha mort.

Els pares i Julieta el van mirar.

—Tens raó —va dir Julieta—. Coneix. I a mi, m'agradaria... Seria molt demanar que em deixareu fer-li preguntes? Román, tu em podries ajudar.

—Julieta —va contestar María i va sospirar profundament—. Però si ja t'hem dit que no parla. Que no parla amb ningú, filla. No et respondrà i això et farà sentir malament.

—Jo no em sentiré malament per això. Només ho vull intentar. Mal no li faré... o sí?

María va arrunsar els muscles.

—Més mal que el que ja té? Això ja és impossible —va dir—. Mira, si vols intentar-ho, ara és bon moment. El trobaràs al garatge, que és per on sol estar sempre a aquestes hores. Román, acompanya-la tu. Mentrestant, us prepararé un xocolate desfet, d'acord? Que el dia està molt lleig i així entrareu en calor.

—Vine amb mi —va dir Román.

Va guiar Julieta cap a la porta posterior de la casa, la que donava a l'hort. Mentre el travessaven, Julieta es va parar a contemplar les pomeres nues, colpejades per un plugim tan fi que per moments semblava una boira blanca.

A la porta del garatge, Román es va parar i va mirar la jove.

—Deu estar fent nucs. Nucs mariners —va explicar—. És el que més li agrada.

Ella va assentir i van entrar.

El iaio Anxo els va mirar sense sorprendre's. No feia nucs. No feia res. Assegut en una taula de taller, balancejava les cames rítmicament, les dues al mateix temps, avant i arrere.

—Iaio, aquesta és Julieta —va dir Román—. És família nostra. Ve de l'Argentina.

—Sóc besnéta de Carmen, la germana de ta mare. Néta del teu cosí Cástulo... que va nàixer ja a Buenos Aires.

—Recordes ta tia Carmen, iaio?

El iaio va mirar Román uns instants, seré. Quan et clavava aquells ulls grisos com fragments de tempestat feia la sensació que estava reflexionant. Semblava que en qualsevol moment es posaria a parlar.

Malgrat tot, de seguida va clavar els ulls en la paret de davant, on només hi havia uns ganxos amb ferramentes de jardí i algunes teranyines.

Román va mirar Julieta i va veure dues llàgrimes gruixudes a punt d'esvarar-se-li per les galtes.

—Ja sé que no vols parlar —va dir, mirant el iaio—. Que se't va tacar la veu de *chapapote* i no te la vas poder netejar igual com vas netejar la platja. Però jo he creuat l'oceà per a escoltar aquesta veu. I sé que m'escoltes. Vull saber coses dels besavis i dels rebesavis. Vull saber dels naufragis, dels pirates, de les llegendes de la mar, de totes aquelles coses que mai s'expliquen perquè pareix que no importen, però a mi, sí que m'importen. Tu tens ulls que parlen, no sé si ho saps. Encara

que no mogues els llavis. I jo vull les històries que guarden aquests ulls. He vingut a buscar-les perquè són tant meues com de Román. Són les nostres arrels.

Julieta es va esperar mirant l'ancià amb ferocitat, segura que un discurs tan brillant tindria una recompensa. Román va sentir vergonya per ella. Allà dreta, enmig del garatge, amb l'anorac de flors i els cabells pèl-rojos, feia la sensació que es creia la protagonista d'un conte.

Va aguantar quasi cinc minuts mirant el iaio, impacient, reptadora. Fins que es va convèncer que no valia la pena esperar més.

—No hem acabat encara. Tornaré —va dir, molt digna.

I es va llançar cap a la porta amb passos ràpids però ben fermes, com si coneguera a la perfecció el terreny que xafava.

Abans de seguir-la, Román va mirar el iaio una última vegada. Continuava contemplant la paret fixament, però tenia els ulls humits. Era de no parpellejar o estava plorant?

Marea negra

Julieta ha viatjat des de l'Argentina per trobar les seues arrels a un poble de la costa de Galícia. Però l'única persona que la pot ajudar va deixar de parlar fa molts anys, arrel de la catàstrofe del *Prestige*. Es tracta d'Anxo, el iaio de Román. Julieta i Román descobriran detalls fascinants sobre els seus avantpassats mitjançant els objectes que Anxo els va posant en el camí, i tractaran d'ajudar-lo a recuperar la veu.

Amb aquest llibre aprendràs...

Sobre els ecosistemes i el desenvolupament sostenible.

PESSIGUET DE SAL

Per a fer més gustosa la lectura!

1589412

ANAYA

www.anayainfantilyjuvenil.com